

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

ΜΟΝΑΔΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΜΕΤΡΟ 4: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ -

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 4.3: ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ
ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ Ή ΤΗΝ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ -**

ΔΡΑΣΗ 4.3.1: ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.1: «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»**
- 2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.1: «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»**
- 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ**

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.1: «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και την πρόσκληση. Στο πλαίσιο αυτό, για τη δράση 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» εξετάζονται τα ακόλουθα:

A/A	Περιγραφή	Εξειδίκευση
1	Εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης	Εξετάζεται αν η αίτηση στήριξης υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.
2	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	α) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης της πρόσκλησης, καθώς και αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης συνάδει με τα οριζόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020.
		β) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 46 του Καν. 1305/2013.
		γ) Στην περίπτωση που στην προτεινόμενη πράξη προβλέπεται εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας (εγκατάσταση ΑΠΕ) εξετάζεται αν πρόκειται για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).
		δ) Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6).
		ε) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μεταγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71).
		στ) Εξετάζεται αν ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση.
		ζ) Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης. Ειδικότερα εξετάζεται: α) η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου), β) αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη.
		η) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.
		θ) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.
		ι) Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.
		ια) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020.
		ιβ) Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις.
		ιγ) Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.
		ιδ) Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ιδίων πόρων.

3	Επιλεξιμότητα και αρμοδιότητα δυνητικού δικαιούχου	Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
		Εξετάζεται αν ο φορέας έχει την αρμοδιότητα υποβολής της πρότασης.
4	Εξασφάλιση γης	<p>Για προτεινόμενες πράξεις μέχρι του ορίου των 2,2 εκατ. € εξετάζεται αν έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη ή στην περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού προσωρινής τιμής μονάδας από το δικαστήριο.</p> <p>Για προτεινόμενες πράξεις άνω των 2,2 εκατ. € και στην περίπτωση που δεν προβλέπεται Υπόεργο απαλλοτριώσεων εξετάζεται αν έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη.</p>
5	Πληρότητα πρότασης	Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα/μελέτες/αδειοδοτήσεις, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:
		Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
		<ul style="list-style-type: none"> Η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
		Για προτεινόμενες πράξεις μέχρι του ορίου των 2,2 εκ. €: Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.
		<p>Για υφιστάμενες υποδομές: Άδεια χρήσης νερού ή νόμιμη απαλλαγή.</p> <p>Στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών εκροών και ειδικότερα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος για τις επενδύσεις που αφορούν ή περιλαμβάνουν βελτίωση υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής. Γεωργοοικονομοτεχνική μελέτη τελευταίας δεκαετίας.
		Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.
6	Η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.
7	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/ διευκρινιστικών στοιχείων	Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί τα παραπάνω κριτήρια, εκτός αυτών που δε δύναται να εφαρμοστούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη), διαφορετικά απορρίπτεται.

Για την ολοκλήρωση του ελέγχου επιλεξιμότητας, δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία από το δικαιούχο, τα οποία πρέπει να υποβληθούν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Σημειώνεται ότι: Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονται στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.1 «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»

Τα κριτήρια επιλογής πράξεων σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης είναι:

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Βαθμός περιβαλλοντικής επίπτωσης ¹	1.1	Ποσοστό Δυνητικής εξοικονόμησης νερού	70,01-100%	15%	100
			50,01-70%		90
			30,01- 50%		80
			10-30%		70
	1.2	Ενεργειακή εξοικονόμηση	Ενεργειακή εξοικονόμηση - αναβάθμιση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού	12%	100
		Ανακυκλώσιμα νερά	Ανακυκλώσιμα νερά - επαναχρησιμοποίηση λυμάτων		70
		Ταμιευτήρας	Ταμιευτήρας - αποθήκευση νερού		60
	1.3	Κατάσταση του υδάτινου σώματος	Έχει κριθεί ως λιγότερο από καλή, σύμφωνα με το εκάστοτε ΣΔΛΑΠ ή είναι ανάντη των προστατευόμενων περιοχών	5%	100

¹ Στο κριτήριο 1.2 η βαθμολογία δεν είναι αθροιστική

			Έχει κριθεί τουλάχιστον καλή, σύμφωνα με το εκάστοτε ΣΔΛΑΠ		0
2. Αρχή της οικονομικής ευστάθειας των έργων	2.1	Ανάλυση ωφέλειας - κόστους. Υπολογίζεται το IRR (συντελεστής εσωτερικής απόδοσης έργων)	>25%	10%	100
			15%-25%		80
			6%-14%		60
			0-5%		0
	2.2	ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ((αποταμιευμένο νερό σε εκατ. κυβικά)/αποταμιευμένο νερό προτάσεων πρόσκλησης))/προϋπολογισμό ς έργου σε εκατ. €/προϋπολογισμός προτάσεων ταμιευτήρων πρόσκλησης σε εκ. €))	>1	6%	100
			0,80-1		70
			0,50-0,79		40
			<0,50		0
		ΔΙΚΤΥΑ ((ποσοστό εξοικονόμησης νερού έργου (απόλυτη τιμή)/100))/((προϋπολογισμό έργου σε εκ. €)/(προϋπολογισμός προτάσεων δικτύων πρόσκλησης σε εκ. €))	>1		100
			0,80-1		70
			0,50-0,79		40
			<0,50		0

3. Συμπληρωματικότητα των επενδύσεων με υφιστάμενες υποδομές άρδευσης	3.1	Σύγκριση προτεινόμενου έργου με υφιστάμενες υποδομές άρδευσης	ανακαίνιση και σύνδεση με ταμιευτήρα	10%	100
			ανακαίνιση δικτύου		70
			δίκτυο σε σύνδεση με υπάρχοντα ταμιευτήρα		60
			ενίσχυση υδροδότησης (ταμιευτήρας, τεχνητός εμπλουτισμός, αγωγός μεταφοράς κ.α.)		50
			καμιά υφιστάμενη υποδομή		0
4. Βαθμός διοικητικής και τεχνικής ωριμότητας των έργων όπως απαιτείται για την άμεση εφαρμογή των επενδύσεων	4.1	Ύπαρξη Τεχνικών μελετών	έργο με ανάδοχο	15%	100
			επικαιροποιημένη οριστική μελέτη με απαραίτητες αδειοδοτήσεις		80
			οριστική μελέτη - αδειοδοτήσεις που χρήζουν επικαιροποίησης		50
	4.2 (*)	Απαλλοτριώσεις	δεν απαιτείται	10%	100
			καθορισμός προσωρινής μονάδας σε δικαστήριο (για έργα μέχρι του ορίου προϋπολογισμού 2,2 εκατ. €)		50

			κτηματολογικά διαγράμματα (για έργα προϋπολογισμού > 2,2 εκατ. €)		
			Ανώριμο		0
5. Συμπληρωματικότητα με άλλα μέτρα του Προγράμματος και άλλα Ταμεία	5.1	Εξετάζεται η συμπληρωματικότητα με ενισχυόμενες πράξεις μέσω των ΕΔΕΤ	πράξη ενταγμένη στο ΠΑΑ 2007-2013	15%	100
			πράξη ενταγμένη σε άλλο πρόγραμμα		60
			καμία συμπληρωματικότητα		0
	5.2 (**)	Νησιωτική περιοχή	ΝΑΙ	2%	100
			ΟΧΙ		0

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	30

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

30 (% της μέγιστης βαθμολογίας)

(*) Η βαθμολογία του κριτηρίου 4.2 απαιτείται να είναι > 0 για τα έργα μέχρι του ορίου προϋπολογισμού 2,2 εκατ. €.

(**) Για τις περιπτώσεις έργων μέχρι του ορίου προϋπολογισμού 2,2 εκατ. € και για τις Περιφέρειες που δεν έχουν νησιωτικές περιοχές το εν λόγω κριτήριο δεν αφορά και η βαρύτητα αυτού συνυπολογίζεται στο κριτήριο 1.1.

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στο πλαίσιο των κριτηρίων επιλεξιμότητας πράξεων της δράσης 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» εξετάζονται τα ακόλουθα:

1. **Η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης στήριξης** και ειδικότερα εάν η αίτηση στήριξης (η ηλεκτρονική υποβολή και η ταχυδρομική αποστολή) υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.

2. Η επιλεξιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζονται:

α) Εάν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει **στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης** της πρόσκλησης, καθώς και αν το **φυσικό αντικείμενο** της προτεινόμενης πράξης συνάδει με τα οριζόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, όπως αυτό περιγράφεται στην αίτηση στήριξης και τεκμηριώνεται στα συνοδευτικά της έγγραφα (π.χ. μελέτες, αδειοδοτήσεις), όπου απαιτείται.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014-2020, ως κύριος τομέας εστίασης για τη δράση: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» ορίζεται η προτεραιότητα/τομέας εστίασης 5Α (αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού από τη γεωργία), ενώ η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (προτεραιότητα 2Α) αποτελεί έμμεσο στόχο. Το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης θα πρέπει να συνάδει με τα οριζόμενα στο πεδίο: «Περιγραφή του τύπου πράξης» της δράσης 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του ΠΑΑ 2014-2020 (κεφάλαιο: 8.2.4.3.7 του ΠΑΑ 2014-2020). Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση τεχνητού εμπλουτισμού, η προτεινόμενη πράξη θα πρέπει παράλληλα να στοχεύει στη μείωση της κατανάλωσης του νερού (π.χ. να περιλαμβάνει και ανακαίνιση δικτύου με απόληψη από γεωτρήσεις).

β) Εάν η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους όρους του **άρθρου 46 του Καν. 1305/2013**. Αναλυτικά, ισχύουν τα ακόλουθα ανά κατηγορία προτεινόμενης επένδυσης:

I. Επένδυση βελτίωσης υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως ανώτερη ή ίση της καλής ως προς την ποσότητα:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης), και
- Η επένδυση επιτυγχάνει εκ των προτέρων Ελάχιστη δυνητική Εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 10%.

II. Επένδυση βελτίωσης υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως κατώτερη της καλής ως προς την ποσότητα:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης), και
- Η επένδυση επιτυγχάνει εκ των προτέρων Ελάχιστη δυνητική Εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 10%, και
- Η επένδυση πρέπει να διασφαλίζει πραγματική μείωση της χρήσης του νερού ανερχόμενη τουλάχιστον στο 50% της δυνητικής εξοικονόμησης που καθίσταται δυνατή χάρη σε αυτήν.

III. Επένδυση συνεπαγόμενη καθαρή αύξηση της αρδευόμενης έκτασης σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως ανώτερη ή ίση της καλής ως προς την ποσότητα:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης).

IV. Επένδυση συνεπαγόμενη καθαρή αύξηση της αρδευόμενης έκτασης σε υδάτινο σύστημα, η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής ως προς την ποσότητα:

- Συνδυάζεται πάντα με επένδυση για βελτίωση υφιστάμενου αρδευτικού έργου, και
- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης), και
- Η επένδυση επιτυγχάνει εκ των προτέρων Ελάχιστη δυνητική Εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 10%, και
- Η επένδυση πρέπει να διασφαλίζει πραγματική μείωση της χρήσης του νερού ανερχόμενη τουλάχιστον στο 50% της δυνητικής εξοικονόμησης που καθίσταται δυνατή χάρη σε αυτήν.

V. Επένδυση συνεπαγόμενη καθαρή αύξηση της αρδευόμενης έκτασης σε σύνδεση με υφιστάμενο ταμιευτήρα σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής ως προς την ποσότητα :

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης), και

- Η επένδυση εφοδιάζεται με νερό από υπάρχοντα ταμιευτήρα εγκεκριμένο από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές πριν από την 31η Οκτωβρίου του 2013. Στους όρους της αδειοδότησης (ν. 4014/2011) πρέπει να περιλαμβάνεται μέγιστη υδροληψία ή ελάχιστη οικολογική παροχή σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60. Στις νέες επενδύσεις δεν επιτρέπεται να προσβάλλονται τα εν λόγω όρια.

VI. Επένδυση για τη δημιουργία έργου ταμίευσης χειμερινών απορροών: (π.χ. λιμνοδεξαμενές, φράγματα)

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης), και
- Οι σωρευτικές επιπτώσεις της κατασκευής ενός ταμιευτήρα θα συνεκτιμηθούν με τυχόν άλλες παρεμβάσεις στη σχετική Λεκάνη Απορροής (ΛΑΠ) ως εκ τούτου όλα τα εν δυνάμει έργα που αφορούν στη σχετική ΛΑΠ θα επανεξετάζονται στο πλαίσιο του άρθρου 4(7) της Οδηγίας 2000/60.

VII. Επένδυση που επηρεάζει αποκλειστικά και μόνο την ενεργειακή απόδοση σε υφιστάμενη αρδευτική εγκατάσταση: (π.χ. αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εγκατάσταση ΑΠΕ κ.α.)

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης).

VIII. Επένδυση άρδευσης με τη χρήση ανακυκλωμένου νερού:

- Ύπαρξη, σε ισχύ, περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου και αποδεικνύει ότι η επένδυση δεν επηρεάζει υπόγειο ή επιφανειακό υδατικό σύστημα, και
- Η επένδυση είναι συμβατή με εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ, και
- Ύπαρξη Υδρομετρητή. (Αν όχι, επιβάλλεται η αγορά και εγκατάσταση μέσω της προτεινόμενης επένδυσης) και
- Σε περίπτωση που η επένδυση συνεπάγεται καθαρή αύξηση της αρδευόμενης έκτασης ισχύουν οι επιπλέον απαιτήσεις των ανωτέρω αντίστοιχων σημείων.

Σημειώνονται τα ακόλουθα:

A. κατασκευή δικτύου σε μια ήδη αρδευόμενη περιοχή, όπου υφίστανται υποδομές πριν την προτεινόμενη επένδυση (π.χ. ατομικές υδροληψίες, ατομικά δίκτυα, σωλήνες άρδευσης ανοιχτοί ή κλειστοί, δευτερεύοντα ή τριτεύοντα δίκτυα, κ.α.) αφορά βελτίωση υφιστάμενης υποδομής άρδευσης,

Β. κατασκευή δικτύου σε περιοχή όπου δεν υπάρχει καμία υποδομή άρδευσης, δηλαδή σε μία μη αρδευόμενη έκταση, αφορά επέκταση άρδευσης, δηλαδή αύξηση αρδευόμενης έκτασης.

Για την εξέταση των ανωτέρω, και εφόσον απαιτούνται κατά περίπτωση, υποβάλλονται:

- Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις ή απαλλαγή. Οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ. Σημειώνεται ότι κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ελέγχεται η συμβατότητα των έργων με τα ΣΔΛΑΠ, καθώς και η τήρηση εφαρμογής του άρθρου 4(7) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα έργα ταμείωσης χειμερινών απορροών, ενώ όλα τα έργα που έχουν πάρει ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ ή απαλλαγή πριν την έγκριση των ΣΔΛΑΠ θεωρείται ότι έχουν ελεγχθεί για τη συμβατότητά τους με αυτά και την τήρηση εφαρμογής του άρθρου 4(7) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- ~~Έγγραφο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής από το οποίο θα προκύπτει η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με ΣΔΛΑΠ ή σε περίπτωση που η προτεινόμενη πράξη αφορά υφιστάμενη υποδομή άρδευσης: υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου από την οποία να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει σε σχετικό ΣΔΛΑΠ.~~
- Δήλωση δικαιούχου, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, στην οποία δηλώνεται: α) το υδάτινο σώμα που επηρεάζεται από την επένδυση και β) η κατάστασή του ως προς την ποσότητα σύμφωνα με τα ισχύοντα ΣΔΛΑΠ. Αποσαφηνίζεται ότι: α) στα υπόγεια υδατικά συστήματα προσδιορίζεται η ποσοτική κατάσταση στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ και β) στα επιφανειακά υδατικά συστήματα χρησιμοποιείται το οικολογικό δυναμικό, όπως προσδιορίζεται στα ΣΔΛΑΠ.
- Μελέτη δυννητικής εξοικονόμησης ύδατος σύμφωνα με τις προδιαγραφές της με αριθμ. 165/20277/06-02-2018 (ΦΕΚ 863/23-03-2018, τ. Β΄) απόφασης της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και η εγκριτική της απόφαση.
- Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης ή του δικαιούχου από το οποίο θα προκύπτει αν στην προτεινόμενη πράξη υπάρχει ήδη εγκατεστημένος υδρομετρητής. Σε αντίθετη περίπτωση, η εγκατάσταση του υδρομετρητή θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, όπως αυτό περιγράφεται στην αίτηση στήριξης και τεκμηριώνεται στα συνοδευτικά της έγγραφα (π.χ. μελέτες, αδειοδοτήσεις), όπου απαιτείται.
- ~~Έγγραφο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής από το οποίο θα προκύπτει το υδάτινο σώμα που εξυπηρετεί την προτεινόμενη πράξη και η κατάστασή του ως προς την ποσότητα. Για το χαρακτηρισμό της κατάστασης των υδατικών σωμάτων θα ληφθούν υπόψη τα ισχύοντα ΣΔΛΑΠ. Αποσαφηνίζεται ότι: α) στα υπόγεια υδατικά συστήματα προσδιορίζεται η ποσοτική κατάσταση στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ και β) στα επιφανειακά υδατικά συστήματα δεν προσδιορίζεται η ποσοτική κατάσταση στα ΣΔΛΑΠ (κάτι το οποίο είναι σε συμφωνία με την Οδηγία 2000/60). Επειδή όμως στα ΣΔΛΑΠ προσδιορίζεται η οικολογική και η χημική κατάσταση αυτών, προτείνεται για τον ποσοτικό χαρακτηρισμό να~~

χρησιμοποιείται η οικολογική κατάσταση όπως έχει προσδιοριστεί στα ΣΔΑΑΠ, καθώς αυτή επηρεάζεται από το υδρολογικό καθεστώς, το οποίο είναι ποσοτικό στοιχείο και περιγράφεται στα ΣΔΑΑΠ.

- Για επένδυση συνεπαγόμενη καθαρής αύξηση αρδευόμενης έκτασης σε σύνδεση με υφιστάμενο ταμιευτήρα σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής ως προς την ποσότητα:
 - Περιβαλλοντική αδειοδότηση του ταμιευτήρα από τις αρμόδιες αρχές πριν από την 31η Οκτωβρίου του 2013. Στους όρους της αδειοδότησης (ν. 4014/2011) πρέπει να περιλαμβάνεται μέγιστη υδροληψία ή ελάχιστη οικολογική παροχή σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60.
 - Έγγραφο/Βεβαίωση του Φορέα Διαχείρισης του ταμιευτήρα από το οποίο να προκύπτει ότι από την προτεινόμενη πράξη δεν προσβάλλονται τα όρια μέγιστης υδροληψίας ή ελάχιστης οικολογικής παροχής που αναφέρονται στη σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση του ταμιευτήρα.
- ~~Για έργα ταμίευσης χειμερινών απορροών: Βεβαίωση αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής σχετικά με την τήρηση εφαρμογής του άρθρου 4(7) της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.~~

Επισημαίνεται ότι η πραγματική μείωση της χρήσης νερού θα υπολογίζεται (στις περιπτώσεις που απαιτείται) εκ των υστέρων (μετά τη ολοκλήρωση του έργου) από σχετικό εμπειρογνώμονα με μελέτη βασισμένη στις προδιαγραφές της με αριθμ. 165/20277/06-02-2018 (ΦΕΚ 863/23-03-2018, τ. Β') απόφασης της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών πόρων του ΥΠΑΑΤ. Η πραγματική εξοικονόμηση που θα προκύπτει θα πρέπει να πληροί τον ανωτέρω περιορισμό του άρθρου 46 του Καν. 1305/2013.

γ) Στην περίπτωση που στην προτεινόμενη πράξη προβλέπεται **εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας** (εγκατάσταση ΑΠΕ) εάν πρόκειται για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).

Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται:

- Μελέτη ενεργειακής εξοικονόμησης **και εγκριτική της απόφαση.**
- Βεβαίωση του δικαιούχου από την οποία θα προκύπτει ότι η επένδυση εγκατάστασης παραγωγής ενέργειας αφορά αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).

Επισημαίνεται ότι μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης θα πρέπει υπάρχει κατάλληλη σύμβαση για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).

δ) Εάν **το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί** μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

ε) Εάν η **προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε** εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της

προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71). Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

στ) Εάν **ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων**, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση. Το κριτήριο αφορά μόνο τις περιπτώσεις που στην πρόσκληση τίθεται ελάχιστο ή μέγιστο όριο προϋπολογισμού.

ζ) Η **ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού** της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα εξετάζεται:

- η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου),
- αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη. Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμοδίου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων θεωρείται ρεαλιστικός. Σε άλλη περίπτωση τεκμηριώνεται το εύλογο του προϋπολογισμού. Για την εκτίμηση αυτή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως: Πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πράξης, μη δεσμευτικές προσφορές (π.χ. τουλάχιστον δύο προσφορές από ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές που υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο). Σε περίπτωση που απαιτούνται εργασίες αποκατάστασης – μεταφοράς δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) για την κατασκευή του έργου και υποβάλλεται αντίστοιχο Υποέργο θα πρέπει να τεκμηριώνεται η εκτίμηση του αντίστοιχου προϋπολογισμού (π.χ. συνημμένα έγγραφα από ΔΕΗ ή ΔΕΔΔΗΕ - παρόχους δικτύων τηλεπικοινωνιών, προϋπολογισμός από ΔΕΥΑ κ.α.).

η) Η **προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης**. Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

θ) Η **εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία**. Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ, β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την

κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».

ι) Η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων: Εφόσον η προτεινόμενη πράξη ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων, εξετάζεται η συμβατότητά της με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

Για την εξέταση του κριτηρίου λαμβάνεται υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη.

ια) Η Αειφόρος ανάπτυξη: Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ανωτέρω ΚΥΑ, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

ιβ) Η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις. Το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των Υποέργων θα πρέπει να συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Εφόσον έχουν προηγηθεί της αίτησης στήριξης σχετικές ενέργειες εξετάζεται αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι την υποβολή της αίτησης στήριξης τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες για την προτεινόμενη πράξη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες έγκρισης σταδίων δημοσίων συμβάσεων του ΣΔΕ του ΠΑΑ 2014-2020. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο πλαίσιο της αίτησης στήριξης. Στις περιπτώσεις που κατά την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης εντοπιστεί παρατυπία, ορίζονται, εφόσον είναι εφικτό, προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα.

ιγ) Η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

ιδ) Η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική δέσμευση του δικαιούχου για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης που γίνεται (εφόσον απαιτείται) στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης.

3. Η επιλεξιμότητα και η αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου.

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει σχετική αρμοδιότητα. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

4. Η εξασφάλιση γης.

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Για προτεινόμενες πράξεις με προϋπολογισμό μέχρι του ορίου των 2,2 εκατ. €. εάν έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού προσωρινής τιμής μονάδας από το δικαστήριο. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης (κτηματολόγιο, τίτλοι, κλπ) ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις τουλάχιστον απόφαση καθορισμού προσωρινής τιμής μονάδας από το δικαστήριο.
- Για προτεινόμενες πράξεις άνω των 2,2 εκατ. € και στην περίπτωση που δεν προβλέπεται Υποέργο απαλλοτριώσεων εάν έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης (κτηματολόγιο, τίτλοι, κλπ).

5. Η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα/μελέτες/αδειοδοτήσεις, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- Για προτεινόμενες πράξεις μέχρι του ορίου των 2,2 εκ. €: Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Για υφιστάμενες υποδομές: άδεια χρήσης νερού ή νόμιμη απαλλαγή.
- Στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών εκροών και ειδικότερα: α) Μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος για τις επενδύσεις που αφορούν ή περιλαμβάνουν βελτίωση υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου

αρδευτικής υποδομής και β) Γεωργοοικονομοτεχνική μελέτη η οποία πρέπει να είναι της τελευταίας δεκαετίας.

- Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

6. Εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση: Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της τυχόν ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία. Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

7. Η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων: Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

Σε περίπτωση πράξης που αφορά εκπόνηση μελέτης και κατασκευή, μετά την ολοκλήρωση του Υποέργου της μελέτης, επαναξιολογείται το Υποέργο της κατασκευής ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Σε περίπτωση μη πλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας, ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και επιβάλλονται οι διατάξεις για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η βαθμολόγηση των προτάσεων γίνεται εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής πράξεων της δράσης 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Βαθμός περιβαλλοντικής επίπτωσης:

Εξετάζονται τρία επιμέρους κριτήρια:

1.1) το ποσοστό της δυνητικής εξοικονόμησης νερού.

1.2) το αν η προτεινόμενη πράξη αφορά/περιλαμβάνει ενεργειακή εξοικονόμηση ή ανακυκλώσιμα νερά ή ταμιευτήρα και

1.3) η κατάσταση του υδάτινου σώματος.

Το ποσοστό δυνητικής εξοικονόμησης προσδιορίζεται από τη μελέτη εξοικονόμησης ύδατος που αναφέρεται ανωτέρω στις οδηγίες για τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων. Για πράξεις για τις οποίες δεν απαιτείται μελέτη υπολογισμού δυνητικής εξοικονόμησης τίθεται μοριοδότηση 0.

Στο επιμέρους κριτήριο 1.2 η βαθμολογία δεν είναι αθροιστική. Για τη βαθμολόγηση του υποκριτηρίου της ενεργειακής εξοικονόμησης υποβάλλεται σχετική μελέτη ενεργειακής εξοικονόμησης και η εγκριτική της απόφαση.

~~Η κατάσταση του υδάτινου σώματος προκύπτει από το σχετικό έγγραφο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής που αναφέρεται ανωτέρω στις οδηγίες για τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων τη σχετική δήλωση του δικαιούχου που γίνεται στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης.~~ Επιπλέον, στην αίτηση στήριξης του δυνητικού δικαιούχου δηλώνεται εάν το υδάτινο σώμα βρίσκεται ανάντη προστατευόμενης περιοχής.

2. Αρχή οικονομικής ευστάθειας των έργων:

Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια:

2.1) Η ανάλυση ωφέλειας – κόστους. Ο δείκτης IRR (συντελεστής εσωτερικής απόδοσης έργων) υπολογίζεται στο κεφάλαιο της διερεύνησης οικονομικών αποτελεσμάτων εγκεκριμένης γεωργοοικονομοτεχνικής μελέτης ή στη μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας, οι οποίες πρέπει να είναι της τελευταίας δεκαετίας. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου υποβάλλεται η σχετική μελέτη και η εγκριτική της απόφαση. Δεδομένου ότι στην ανάλυση τιμών του κριτηρίου υπάρχουν μόνο ακέραια ποσοστά, θα πρέπει να γίνεται στρογγυλοποίηση της τιμής του δείκτη προκειμένου να καθοριστεί η σχετική μοριοδότηση (για παράδειγμα, στην περίπτωση που η τιμή του δείκτη είναι μέχρι 5,4% λογίζεται ως 5%, ενώ για τιμές του δείκτη ίσες ή μεγαλύτερες του 5,5% και μέχρι 6% λογίζεται ως 6%). Στην περίπτωση ~~που δεν υποβληθεί γεωργοοικονομοτεχνική μελέτη ή μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας~~ μη υπολογισμού του δείκτη ή για πράξεις για τις οποίες δεν απαιτείται ο υπολογισμός του δείκτη IRR τίθεται μοριοδότηση 0.

2.2) Δείκτης ανάλογα με το αν η προτεινόμενη πράξη αφορά ταμιευτήρα ή δίκτυο.

Στην περίπτωση του ταμιευτήρα υπολογίζεται κλάσμα με αριθμητή: το αποταμιευμένο νερό σε εκατ. κυβικά προς το αποταμιευμένο νερό όλων των πράξεων που προτείνονται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης και παρονομαστή: τον προϋπολογισμό της υπό εξέταση πράξης (σε εκατ. €) προς το συνολικό προϋπολογισμό των προτεινόμενων πράξεων ταμιευτήρων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης (σε εκατ. €). Στην περίπτωση δικτύου υπολογίζεται κλάσμα με αριθμητή: το ποσοστό δυνητικής

εξοικονόμησης νερού (απόλυτη τιμή/100) και παρανομαστή: τον προϋπολογισμό της υπό εξέταση πράξης (σε εκατ. €) προς το συνολικό προϋπολογισμό των προτεινόμενων πράξεων δικτύων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης (σε εκατ. €).

Το αποταμιευμένο νερό της προτεινόμενης πράξης πρέπει να αναφέρεται στο φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, όπως αυτό περιγράφεται στην αίτηση στήριξης και τεκμηριώνεται στα συνοδευτικά της έγγραφα (π.χ. μελέτες, αδειοδοτήσεις), όπου απαιτείται.

Το ποσοστό δυνητικής εξοικονόμησης νερού της προτεινόμενης πράξης προσδιορίζεται από τη μελέτη που αναφέρεται ανωτέρω στις οδηγίες για τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων.

Για δίκτυα για τα οποία δεν απαιτείται εκπονείται μελέτη υπολογισμού δυνητικής εξοικονόμησης τίθεται μοριοδότηση 0.

Για προτεινόμενες πράξεις που περιλαμβάνουν Υποέργο μελέτης (μη ολοκληρωμένη μελέτη) και Υποέργο κατασκευής, λόγω μη πραγματικού προϋπολογισμού κατασκευής, τίθεται μοριοδότηση 0.

Επίσης, σε προτεινόμενες πράξεις που δεν αφορούν ταμιευτήρα ή δίκτυο τίθεται μοριοδότηση 0.

3. Συμπληρωματικότητα των επενδύσεων με υφιστάμενες υποδομές άρδευσης

Το κριτήριο εξετάζει αν η προτεινόμενη πράξη αφορά:

- Ανακαίνιση (βελτίωση υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης) και σύνδεση με ταμιευτήρα (υπάρχοντα).
- Ανακαίνιση υφιστάμενου δικτύου.
- Δίκτυο (το οποίο αφορά καθαρή αύξηση αρδευόμενης έκτασης) και σύνδεσή του με υπάρχοντα ταμιευτήρα.
- Ενίσχυση υδροδότησης (ταμιευτήρας, τεχνητός εμπλουτισμός, αγωγός μεταφοράς κ.α). Η μοριοδότηση των 50 βαθμών τίθεται εφόσον η προτεινόμενη πράξη συνδέεται με υφιστάμενη υποδομή άρδευσης.
- Καμία υφιστάμενη υποδομή.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, όπως αυτό περιγράφεται στην αίτηση στήριξης και τεκμηριώνεται στα συνοδευτικά της έγγραφα (π.χ. μελέτες, αδειοδοτήσεις), εφόσον υπάρχουν.

4. Βαθμός διοικητικής και τεχνικής ωριμότητας των έργων όπως απαιτείται για την άμεση εφαρμογή των επενδύσεων

Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια: α)ύπαρξη τεχνικών μελετών και β)απαλλοτριώσεις .

Για τη βαθμολόγηση του 1^{ου} επιμέρους κριτηρίου υποβάλλονται:

- Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων υποστηρικτικών -τεχνικών μελετών της πράξης
- Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης
- Εγκριτική απόφαση οριστικής μελέτης έργου, τεχνική έκθεση, προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, αναλυτικό τιμολόγιο, οριζοντιογραφία γενικής διάταξης έργου.
- Άδειες και εγκρίσεις, όπως αυτές περιγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης.

- Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο για την κατασκευή του έργου (εφόσον υπάρχει).

Σημειώνεται ότι η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή οι πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις ή η απαλλαγή πρέπει να είναι σε ισχύ (δεν επικαιροποιούνται).

Για τη βαθμολόγηση του 2^{ου} επιμέρους κριτηρίου υποβάλλονται:

Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις τουλάχιστον απόφαση καθορισμού προσωρινής τιμής μονάδας από το δικαστήριο (για έργα μέχρι του ορίου των 2,2 εκατ. €) ή κτηματολογικά διαγράμματα (για έργα προϋπολογισμού >2,2 εκατ. €).

Η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης πράξης μπορεί να διενεργείται ανά Υποέργο, υπολογίζοντας στη συνέχεια το Μέσο Όρο της μοριοδότησης, χωρίς ωστόσο να προσμετρούνται Υποέργα που η έναρξη υλοποίησής τους εξαρτάται από την ολοκλήρωση άλλων Υποέργων, καθώς και υποστηρικτικά Υποέργα (όπως ΟΚΩ κ.λπ).

5. Συμπληρωματικότητα με άλλα μέτρα του προγράμματος και άλλα ταμεία:

Εξετάζεται και βαθμολογείται:

5.1) αν η προτεινόμενη πράξη αξιοποιεί έργο που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013 ή έργο που υλοποιήθηκε ή υλοποιείται στο πλαίσιο άλλου συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου περιγράφεται, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, ο τρόπος αξιοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου έργου από την προτεινόμενη πράξη και επιπλέον, ~~σε περίπτωση που το έργο αυτό δεν είναι ενταγμένο σε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης,~~ υποβάλλεται η σχετική απόφαση ένταξής του στο αντίστοιχο Πρόγραμμα.

5.2) αν η προτεινόμενη πράξη πρόκειται να εκτελεστεί σε νησιωτική ή μη περιοχή. Σημειώνεται ότι για έργα μέχρι του ορίου των 2,2 εκατ. € και για Περιφέρειες που δεν έχουν νησιωτικές περιοχές το εν λόγω κριτήριο δεν αφορά και η βαρύτητά του (2%) θα συνυπολογιστεί στο κριτήριο 1.1, η βαρύτητα του οποίου θα διαμορφωθεί σε 17%.

Το ελάχιστο ποσοστό βαθμολογίας που θα πρέπει να συγκεντρώσει ο δυνητικός δικαιούχος είναι το 30% της μέγιστης βαθμολογίας.

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα δικαιολογητικά (εφόσον απαιτούνται κατά περίπτωση) για την αξιολόγηση πράξης στο πλαίσιο της δράσης 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» είναι:

A/A	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟ ΟΠΣΑΑ
1	Τυποποιημένη αίτηση στήριξης.	✓
2	Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις ή απαλλαγή.	✓
	Έγγραφο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής από το οποίο θα προκύπτει η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με ΣΔΑΑΠ ή σε περίπτωση που η προτεινόμενη πράξη αφορά υφιστάμενη υποδομή άρδευσης: υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου από την οποία να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει σε σχετικό ΣΔΑΑΠ.	✓
3	Μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος σύμφωνη με τις προδιαγραφές της με αριθμ. 165/20277/06-02-2018 (ΦΕΚ 863/23-03-2018, τ. Β΄) απόφασης της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και η εγκριτική της απόφαση.	✓
4	Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης ή του δικαιούχου από το οποίο θα προκύπτει αν στην προτεινόμενη πράξη υπάρχει ήδη εγκατεστημένος υδρομετρητής.	✓
	Έγγραφο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής από το οποίο θα προκύπτει το υδάτινο σώμα που εξυπηρετεί την προτεινόμενη πράξη και η κατάστασή του ως προς την ποσότητα.	✓
5	Για επένδυση συνεπαγόμενη καθαρή αύξηση αρδευόμενης έκτασης σε σύνδεση με υφιστάμενο ταμιευτήρα σε υδάτινο σώμα η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί κατώτερη της καλής ως προς την ποσότητα: -Περιβαλλοντική αδειοδότηση πριν από την 31η Οκτωβρίου του 2013 στην οποία περιλαμβάνεται μέγιστη υδροληψία ή ελάχιστη οικολογική παροχή σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2000/60. -Έγγραφο/Βεβαίωση του Φορέα Διαχείρισης του ταμιευτήρα από το οποίο να προκύπτει ότι από την προτεινόμενη πράξη δεν προσβάλλονται τα όρια μέγιστης υδροληψίας ή ελάχιστης οικολογικής παροχής που αναφέρονται στη σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση του ταμιευτήρα.	✓
	Για έργα ταμίευσης χειμερινών απορροών: Βεβαίωση αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής σχετικά με την τήρηση εφαρμογής του άρθρου 4(7) της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ στην περίπτωση που η περιβαλλοντική αδειοδότηση εκδόθηκε πριν την κατάρτιση των αρχικών ΣΔΑΑΠ.	✓
6	Μελέτη ενεργειακής εξοικονόμησης και εγκριτική της απόφαση.	✓
7	Βεβαίωση δικαιούχου από την οποία θα προκύπτει ότι η επένδυση εγκατάστασης παραγωγής ενέργειας που προβλέπεται στην	✓

	προτεινόμενη πράξη αφορά αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering).	
8	Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου.	✓
9	Δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης ή και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης. Υποβάλλονται στην περίπτωση που έχει προηγηθεί της υποβολής της αίτησης στήριξης η δημοσίευση διακήρυξης ή και η υπογραφή σύμβασης με ανάδοχο.	✓
10	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης.	✓
11	Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της αίτησης στήριξης (κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά, κ.λπ).	✓
12	Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης ή, σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις, απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο (για έργα μέχρι του ορίου των 2,2 εκατ. €) ή κτηματολογικά διαγράμματα (εφόσον υπάρχουν, για έργα προϋπολογισμού >2,2 εκατ. €).	✓
13	Για προτεινόμενες πράξεις μέχρι του ορίου των 2,2 εκ. €: Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης (π.χ. σχετική απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου).	✓
14	Για υφιστάμενες υποδομές: άδεια χρήσης νερού ή νόμιμη απαλλαγή.	✓
15	Γεωργοοικονομοτεχνική μελέτη τελευταίας δεκαετίας ή μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας και εγκριτική τους της απόφαση.	✓
16	Μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας τελευταίας δεκαετίας και εγκριτική της απόφαση.	✓
17	Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων υποστηρικτικών – τεχνικών μελετών της πράξης	✓
18	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης	✓
19	Εγκριτική απόφαση οριστικής μελέτης, τεχνική έκθεση, προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, αναλυτικό τιμολόγιο.	✓
20	Οριζοντιογραφία γενικής διάταξης έργου.	Ταχυδρομική υποβολή στον ΕΦΔ
21	Άδειες και εγκρίσεις, όπως αυτές περιγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης.	✓
22	Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).	✓
23	Απόφαση ένταξης έργου που αξιοποιείται από την προτεινόμενη πράξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα (εκτός ΠΑΑ).	✓